

Párhuzamosok a végtelenben

1.

Amikor kiléptem a cég kapuján, sivár volt minden. A nap fakó fénye tompán verődött vissza a járdán parkoló kocsik üvegéről. Az utolsó nap. Hat hónap felmondási idő. Végül is... Még ezt is el kell viselni – gondoltam.

A metrón a tömeg. Senki nem tudja, hol áll, mit akar. Kaptam hat hónapot, hogy gondolkozzam. Merre, meddig. A héven már csak kevesen utaztak. Kényelmesen elhelyezkedtünk. Ahány utas, annyi fülke. Mindenki másfelé néz. Kitérő egyenesek a térben.

A pangó piacon ásító árusok, lézengő emberek. Az egyik kortalan asszony, rikoltó hangon kínál meg a következő szöveggel: tehosszűfeketekabátossötéthajúvárjcsak.

A kert üresen, kopaszon verte vissza a tompa fényt. A levelektől megfosztott fákon feketerigók ültek, mint megfeketedett szögek a koporsóban. A kert hátsó, pár részéről varjak rebbentek fel, s hamarosan beborították a sápadt égboltot.

Beléptem a lakásba. Kínzott a csend. Az emlékek, melyek mindig is ragacsos gu-bacsoként tapadtak a tárgyakhoz, most féktelen szörnyekként támadtak rám. Egyedül kell védekezzem. Mindenki itt hagyott. Menthetetlenül egyedül maradtam.

A másnap volt nehéz. Az álmod, mint mindig, elfelejtettem, de nem lehetett túl jó, mert az ablaküvegről elkínzott arc nézett vissza rám. Ettem valamit, ittam egy kávét. Ahogy körbenéztem, megkeseredett a számban az íz. Meg kell szabadulnom a tárgyaktól, mert megbolondulok – gondoltam. Mivel kezdjem?

Délelőtt csak járkáltam a lakásban, bizonytalanul, egyik szekrénytől a másikig. Mivel is kezdjem? Aztán csak úgy taláломra kinyitottam az egyik fiókot. Fényképek hullottak az ölembe, mint gyötrő emlékek a beteges tudatba.

Lehet, hogy nem ezzel kellett volna kezdeni – morfondíroztam, de már nem volt mit tenni. Nem voltam képes nem oda nézni. Apám és anyám egy régi képen a Mátrában ölelkezve. Istenem. Könny futott a szemembe. Aztán a gyerekkor képei. Anyával a kertben. Apával a szobában, mikor fájós derékkal, előredőlve hordozott. Miért nincsenek ezek időrendbe szedve, kérdeztem bosszankodva az ürességtől.

Arra eszméltem, hogy már igencsak eltelt az idő, s még ebédért sem mentem ki. Kinyújtóztattam elgémberedett derekamat a hosszú ülés után, s ahogy megmozdultam, a felborult kártyavárból kicsúszott egy régi fénykép. Megálltam és kivettem a halomból. A fény felé tartottam, hogy jobban lássam. Két kisgyereket ábrázolt. Mi voltunk rajta... Marcival. Talán tízévesek, ha lehettünk. Milyen rég volt ez is. S hogy eltávolodtunk egymástól.

Kimentem ebédért a piacra, majd leültem enni. Gondoltam, visszarakom a képet a helyére, aztán mégis elővettem, és amíg ettem, a kenyérhez támasztottam, hogy addig is nézhessem.

2.

– Gyere már le a létráról! – kiáltottam dühösen Marcira a kertben. Egy füzetet szorongatott.

– Addig nem jövök le, amíg vissza nem adod Greenhofot.

Tudniillik Greenhof volt a Manchester United legjobb csatára, amit dühösen elkoboztam, mert már négy gólt lőtt a kapumba. A Manchester–Portó mérkőzést játszottuk a gombfoci bajnokságban, s ez a meccs igazi vére menő küzdelemnek bizonyult, mert mindkettőnknek két kedvenc és igen erős csapata volt fenn a zöldre festett farostlemezgyepen, amit még szegény apám készített nekem pár évvel ezelőtt.

– Gyere le, mert széttöröm!

– Engedd el, mert széttépem a füzetet!

Senki nem engedett, aztán Marci széttépte a füzetet és diadalmasan jött le a létráról. Vége volt a bajnokságnak. Visszaadhattam Greenhofot.

Eltelt pár perc, kerülgettük egymást.

– Mit szólnál egy új bajnoksághoz?

– Rendben – bólintottam.

– Oké – derült fel Marci arca. – Elkészítem a sorsolást.

Ez így ment naphosszat. Akkor minden lehetséges volt. A nyár kiterébélyesedő fáin alatt kitágult a világ. Valamilyen különleges védelmet élveztünk, valamilyen megmagyarázhatatlan zárt térben mozogtunk. Én, a húsos kis mokány és Marci, a vékony fekete gyerek.

3.

Elég jó volt a brassói – gondoltam. Megtörültem a számam. Végül is fél évet pihenhetek. Úgyis elegendem volt már a cégből. Olyan helyzetekbe mentek bele, amibe nem lett volna szabad. Túl sokat vállaltak, s ettől idegesek lettek, s a beosztottakon töltötték ki a bosszújukat. Legszívesebben lerúgnám a főnökasszony aszott fejét – zsörtölődtem, és fecnivé morzsoltam a kezemben a szalvétát.

A nap fakó fénye kedvetlenül hunyorgott befelé az ablakon. Elengedtem a galacsint. Lehet, hogy nem ártana nekem egy pszichológus – Tűnődtem. Megingattam a fejem, felálltam és csendesen elmosogattam.

Attól, hogy idegeskedek, nem oldódik meg a helyzetem – fűztem tovább a gondolatom. – Meg úgysem rúghatom szét a főnök nő fejét, mert... mert ez marhaság... csak magamat sodornám bajba – meg hasonlók. Megzörrent a tányér a kezemben.

– Ébresztő – mondtam hangosan. – Még fél év, mit idegeskedsz. Kipihened magad, aztán keresel valami normális munkát. Esetleg találsz egy normális nőt is. Bár ilyen idegállapotban nehéz lesz.

– De mitől változna meg itt a helyzet? – kérdeztem. – Csodák nem nagyon történnek. Az emberek nem változnak. A hivatalok nem változnak. Csak lopnak orra-szájba. S ha nem állsz be a sorba, vagy hülyének néznek és kitúrnak maguk közül, vagy kicsinálnak.

Kinézttem az ablakon. A mozgássérült szomszéd veszekedett az utcán az iszákos feleségével. Épp öltre mentek. Nem vártam meg a meccs végét, behúztam a függönyt.

Lehet, hogy egy pszichológus lenne a megoldás – gondoltam. – Feküdj le inkább, hátha kialszod. Bár erre kicsi az esély – mosolyogtam magamban.

4.

– A legnagyobb baj, ha megszűnik a barátság két ember között egy nő miatt – mondta Marci élénken gesztikulálva, ahogy jöttünk hazafelé a futballedzésről hármasban. Két kamasz, élénken bólogattunk, mert még nem voltunk ilyen helyzetben, hogy nő miatt felülvizsgáljuk eddigi baráti kapcsolatainkat. Marci viszont már udvarolt, s mi ezért felnéztünk rá.

Már nagyfiúk voltunk, már nem gombfociztunk, meg semmi régi játékot nem játszottunk. Nekem üres lett kissé a tér, eltűntek az eddigi főszereplők, s ez meglehetősen rossz hangulatot okozott.

A gimnázium sem ment úgy, ahogy szerettem volna. A társaság sem volt ínyemre való. A kötöttségeket sem bírtam.

– Tudod olyan, amikor veled vagyok... – mesélt átszellemülten Marci a nőről, mikor hazatért a katonaságtól szünidőre s épp beugrott hozzám. Mámorosan lestem az ajkát, átélve a vágyott élményeket, s kissé irigykedtem.

Felkeltem a mozgalmas álom után és végigsimítottam az arcomat. Most, hosszú idő óta először emlékeztem az álomra. Nem mondtam semmit, üres és fáradt voltam.

Kimentem a konyhába és főztem egy kávé. Ahogy kortyolgattam, az asztal sarkán heverő kenyérré pillantottam. Még mindig ott állt nekitámasztva a régi fénykép. Elmerülve nézegettem, amíg meg nem ittam a kávé.

5.

Másnap folytattam a takarítást, de egy idő után elegendem lett. Úgy éreztem, megfuladok, ha nem megyek ki a szabadba. Kisétáltam a Duna-partra egy kis levegőt szívni. Ez mindig segített. Sok nehéz helyzetben alkalmaztam is.

Amikor kiértem, az átkelő hajó éppen jöttében hullámokat küldött a partra. A folyó közepe tájékán élesek rikoltó sirályok köröztek a levegőben. A part felé kis vadkacsaraj úszkált a mocskos vízen, a hullámokat meglovagolva.

A mai napon szebb az idő – gondoltam elégedetten, majd dél felé küldtem a tekintetem, s próbáltam minél élesebben kivenni az összekötő híd részleteit. A dél-előtti nap arany csíkot húzott a vízen. A fények élesek, a levegő tiszta volt.

Jártam egyet a parton. Kevés járóelőbe botlottam, mert hétköznap mindenki dolgozott, vagy legalábbis úgy tett. Pusztuló üdülők. Hajléktalan kolónia. Kettővel odébb épülő újjgazdag villa.

Errefelé keveset járkáltunk Marcival. Legfeljebb bicikliztünk, de az sem volt számottevő. Ez a part az enyém volt, mindenestül az enyém. Mégis furcsállottam, hogy a megszokott képekbe önkényesen belemaszatol számos felmerülő emlék.

– Nagyon furcsán megváltoztál! Nagyon! – hallottam magam mellől Marci hangját.

– Miért? – kérdeztem magabiztosan. Pedig tudtam a választ.

– Nagyon fennhordod az orrod!

– Én? – kérdeztem megrökönyödve. (Ahhoz ért, hogy a legváratlanabbul, a sebezhető pontokat támadja – gondoltam.) – Azért mert tanulni fogok?

– Nem azért! Hanem, mert különbnek hiszed magad nálunk!

– Ugyan!

– De, de! Mert te megteheted, hogy továbbtanulsz!

– Miért? Te is megteheted.

– Én, hogyan? Egyik napról a másikra élek. Anyámék nem tudnak támogatni. Az én szüleim nem abból a körből valók.

– Áh. Csak egy kis erőfeszítés kéne.

– Te is tudod, hogy lusta vagyok. Pedig el tudnám végezni én is a főiskolát.

– Persze.

– De én nem akarom. Nem az iskola teszi az embert. Te meg azt hiszed.

– Félrebeszélpsz! Én csak tudom, hogy mit akarok.

– Fejezzük be!

– Jó. Fejezzük!

Hosszú ideig nem beszéltünk. Életünk, mint két divergens fénysugár távolodott egymástól az idő függvényében.

6.

Elraktam a konyhaszekrény fiókjába a képet, nem is értem miért nem szórtam a többi közé. Mindegy. Útban volt. Ideges voltam tőle, s ez volt a legközelebbi hely, ahol nem láthattam.

Egy hónap után végignézttem az összes holmimat, s azokat, amiket semmiképp nem akartam megőrizni, kiszórtam. Kezdtem helyrerázódni lelkileg. Úgy gondoltam, hogy most már kereshetek állást magamnak. Az idő telik, nem várhatok, amíg felkopik az állam.

Meg is jelentem pár állásinterjún, kaptam visszajelzést cégektől, de még vacilláltam. A híradó közben riasztó hírekkel szolgált a jövőendő megszorításokról. Megfájdult a fejem.

Valahogy sehogy se tud kilábalni ez az ország a gazdasági káoszából – gondoltam. – Mintha ez lenne a cél, hogy fenntartsák a rendetlenséget, s akinek van kedve, meg gyomra ebben a zavarosban halászni, az él, mint „Marci Hevesen”. Már megint ez a kurva Marci – szentségeltem magamban.

Remegett a kezem az idegességtől. Elhatároztam, főzök egy kávé.

– De hol lehet az a kurva gyufa?! Már megint hová tettem ezt a szart?! – ordítottam.

Kinyitottam a konyhaszekrény fiókjait, s a negyedikből, az alsóból előkerült a gyufa, meg a fénykép, amit nem akartam, vagy nem tudtam eltenni.

Hát jó. Letettem az asztalra megint. Főztem a kávé. Elég jó lett. Középről néztem a képet. Megváltozhat ennyire az ember? Törlődhetnek az emberi vonások? Nézttem a két kiskölyköt a kerítésnél és tűnődtem.

Pár év múlva találkoztunk megint. Megváltozott. Akkora lett, mint a ház, persze szélteben. Alig ismertem meg a héven. Beszélgetni kezdtünk. Mintha minden visszazökkent volna a régi kerékvágásba.

– Találkozzunk este a parton! – ajánlotta Marci. Bólintottam.

Este pár bevezető kérdés és válasz után rátértünk a napi életünkre. A régi emlékek egy méter mélyen, a föld alatt. Azokat előásni nagyobb nekigyürkőzés kell.

– Milyen a cégednél? – kérdeztem.

– Megjárja. Lehet, hogy beiskoláznak.

– Mi a fene?

– Csodálkozol? – mosolygott.

– Nem... Örülök.

– Mert én lusta vagyok és nem tudom elvégezni az iskolát!

– Ezt csak képzeled magadról. Én örülök...
– Megismertem egy lányt. Ő is bíztat.
– Remek.
Méregettük egymást. Kihozták a halat. Intett, hogy vegyek.
– És nálad?
– Nem jó a helyzet. Olyan feltételekkel kell dolgozni, olyanért kell vállalni a felelősséget, amiért nem lehet.
– Kényszerítve vagytok – bólintott mosolyogva. – Arra az oldalra kell állni, ahonnan diktálnak.
Elállt a lélegzetem.
– Lehet, hogy neked van igazad.

7.

Három évig húztam még itthon. Aztán besokalltam. Tényleg nem lett jobb. A tévében nyilatkozott egy gazdasági szakértő, hogy a gazdaság struktúráján kéne változtatni, az eddigi irányok nem hozták meg a várva várt eredményt.

– A kurva anyátok – mondtam.

Eladtam a házat, s a pénzt a végbelembe rejtve vittem ki Párizsba. Egy bankban helyeztem el, s úgy döntöttem, a kamataiból próbálom húzni, amíg lehet. Tudtam, nem lehet soká. Utoljára még látni akartam a Louvre festészeti gyűjteményét, meg az impresszionistákat, meg a szabad világot.

Gyerekkorban tanultam meg gitározni. Úgy véltem, ha elfogy a pénzem, még egy ideig eltengődhetek utcazenészként. Vettem egy pisztolyt is, ha nem megy tovább, még utolsó erőmmel elsütöm.

Egy kempingben béreltem ki egy faházat. Ebben hosszabb ideig kihúzhatom, mintha normális helyre mennék – gondoltam. – Kapcsolatot már nem akarok, mert tudom, hogy hamarosan úgylis vége lesz.

Két év után erősen megcsappant a pénzem, de a zenéléssel kicsit lassítottam a folyamatot. A faházban maradtam és meglehetősen szabadon éltem. Esténként gitároztam a faház lépcsőjére ülve, s akkor láthattam, hogy vannak hozzám hasonzorúek is itt. Az esti eget hordóban égetett fával és újsággal világítottuk meg, s együtt zenéltünk azzal, kinek mije volt.

A faházssal szemben komoly, téglából épült apartmanok feküdtek jómódú családoknak. Az itt lakók folyamatosan hangoztatták, hogy a faházakat, a csavargókkal együtt át kellene telepíteni máshová, mert zavarja őket a zaj, meg a furcsa szagok keveredése. A kemping vezetése jelezte, gondolkodik a dolgon. Ugye, első a vendég, s tervezi is ennek végrehajtását.

Az egyik este, amely pont olyan volt, mint az előző száz, a lépcsőn ültem s nagyokat nevtük barátaimmal a világ ostobaságán. A zuhanyzó felé rajtunk keresztül vezetett az út, így mindig megnézhattuk magunknak, hogy kifélék–mifélék szállnak meg az apartmanokban. Már délután láttam, hogy egy magyar terepjáró érkezett az utolsó apartmanhoz. A kocsit céges lehetett, mert egy ismert építőipari vállalat logója volt felfestve az oldalára. Egy korombeli pár szállt ki belőle két gyerekkel. Este, mikor zuhanyozni mentek, végre jobban szemügyre vehettük őket. Végigsimítottam az egyéves szakállamon.

– Gyerekek! Mozogjatok! Nem végzünk így soha! – hallottuk a nő hangját.

A férfi ment elől, megteremtve a tekintélyt a családnak, előttünk, a szakállas csavargók előtt, akik látható élvezettel figyelték a jövevényeket.

– Bon Soir! – köszöntötte a barátom, kicsit viccesen meghajolva, a családot.

– Bon Soir! – rebegették megszeppenve.

– Milyen szakadt fazonok. Látod, itt is vannak ilyenek – mondta a férfi az asszonyának.

– Ne beszélj! Lehet, hogy értik.

– Ezek? – legyintett a férfi. – Visszafelé már másfelé megyünk, hogy ne lássák a gyerekek – szólt nyersen. Az asszony csak bólogatott helyeslően.

Nem tudtam megszólalni. Ismerem ezt az embert – gondoltam. És nem akartam elhinni, hogy itt találkozhattunk. És így...

Marci volt. Kövéren, magabiztosan. Családdal. Biztos egzisztencia.

Megismerhettek – kérdeztem magamban. – Áh, kizárt – gondoltam és ismét végigsimítottam a szakállamon, valamint a hajamon. Már elég távol jártak. Csak az alakok elmosódott képe látszott, ahogy befordultak a sarkon.

Felvettem egy csikket a földről. Korán dobták el, még majdnem a fele megvan – gondoltam. A flanelingem zsebéből előkotortam egy gyufát és ráérősen rágyújtottam. Kifújtam a füstöt az ég felé és néztem a csillagokat. Hunyorogtak, villogtatták felém halvány mosolyukat, mintha tudnák, hogy mennyi van még nekem hátra.

